השוואה בין ז'נבה, הונג קונג ודובאי

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

ז'נבה: מרכז של משפט קונטיננטלי שמוסיף את האנגלית

ז'נבה מציעה את הדין השווייצרי, משפט קונטיננטלי מקודד, בעיר שבתי המשפט שלה דנים בצרפתית. כרך ז'נבה מתאר כיצד התיקון לחוק סדר הדין האזרחי השווייצרי (ZPO/CPC), העומד בתוקף מאז 1 בינואר 2025, מאפשר לקנטונים לקבוע הליכים באנגלית בסכסוכים מסחריים בינלאומיים. ברן תכננה לפתוח בית משפט מסחרי בינלאומי במאי 2026 וציריך הכינה בית משפט כזה לשנת 2027, ובז'נבה הוכנה הצעת חוק.[1] לכן הדין השווייצרי והבוררות השווייצרית נותרים חזקים במיוחד במקום שבו הצדדים באים ממסורות המשפט הקונטיננטלי או במקום שבו הניטרליות גוברת על ההיכרות. סינגפור, לעומת זאת, מציעה משפט מקובל המופעל באנגלית בכל בתי המשפט שלה, וזה מקרב אותה לסטנדרטים התיעודיים של המימון הבינלאומי.

ברוב המקרים שני המרכזים אינם מתחרים על אותם חוזים. לעורך דין שווייצרי המנסח הסכם רכישת מניות לעסק משפחתי בלומברדיה אין סיבה של ממש להציע את הדין הסינגפורי. לעורך דין סינגפורי המייעץ למשקיע הודי בווייטנאם אין סיבה של ממש להציע את הדין השווייצרי. התחרות מתעוררת בסחר בסחורות־יסוד, שבו ז'נבה וסינגפור מארחות את אותם בתי מסחר, ובתחום העושר הפרטי, שבו שטרי נאמנות ומסמכי יסוד של קרנות (foundations) חייבים להיות כפופים לדין המכיר במבנה. בתחומים אלה מראים חלק G ופרק IV של חלק E כיצד כל מרכז מתאים את דינו לצרכיהם של אותם לקוחות.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

הונג קונג: המשפט המקובל תחת החוק היסודי

הונג קונג היא המתחרה הקרובה ביותר לסינגפור כמרכז של משפט מקובל באסיה. סעיף 8 של החוק היסודי (Basic Law) משמר את הדינים שעמדו בתוקף בהונג קונג קודם לכן, לרבות המשפט המקובל וכללי היושר (equity), אלא אם הם סותרים את החוק היסודי. סעיף 84 מתיר לבתי המשפט בהונג קונג להפנות לתקדימים של שיטות משפט מקובל אחרות. לפי סעיף 92, ניתן לגייס שופטים משיטות משפט מקובל אחרות.[2]

הונג קונג חולקת אפוא עם סינגפור את המורשת האנגלית, מקצוע עריכת דין דובר אנגלית ומוסד בוררות חזק. הנכס הייחודי שלה הוא מעמדה כשער המשפטי לסין היבשתית, המחוזק בהסדרים לאכיפה הדדית של פסקי דין ופסקי בוררות עם היבשת. הסיכון הייחודי שלה טמון במסגרת החוקתית של "מדינה אחת, שתי שיטות" ובשילובה ההולך וגובר של הונג קונג בסדר המשפטי הלאומי בשנים האחרונות, הנדון בפרק V של חלק K. לצדדים החוששים מסיכון זה מציעה סינגפור שיטת משפט מקובל מחוץ למדינה הסינית. שיקול זה תמך בצמיחתה של סינגפור כמקום מושב וכדין חל בחוזים עם צדדים סיניים.

דובאי ואבו דאבי: מובלעות מיובאות של משפט מקובל

המפרץ בחר בדרך אחרת. דובאי הקימה את בתי המשפט של המרכז הפיננסי הבינלאומי של דובאי (DIFC) בחוק משנת 2004. הם החלו לפעול בשנת 2006 כמערכת שיפוט של משפט מקובל בשפה האנגלית בתוך מדינה של משפט קונטיננטלי. מאז תיקון מאוקטובר 2011, צדדים רשאים לבחור בחוזה בסמכותם של בתי משפט אלה גם בלי זיקה למרכז הפיננסי.[3] אבו דאבי הרחיקה לכת עם Abu Dhabi Global Market (ADGM), שהוקם בשנת 2013 ופועל מאז אוקטובר 2015, ומחיל את המשפט המקובל האנגלי במישרין, לרבות התקדים האנגלי.[4]

המודל של המפרץ מראה עד כמה גדול הביקוש למשפט מקובל בתחום המימון. הוא מראה גם מה יש לסינגפור שאזור סחר חופשי פיננסי אינו יכול לבנות בקלות. המשפט המקובל של סינגפור הוא דינה של המדינה כולה, המוחל בבתי המשפט הרגילים שלה, הנלמד באוניברסיטאות שלה ושבו עוסק מקצוע של כמה אלפי עורכי דין. המובלעות של דובאי ואבו דאבי שואלות שופטים ודין מחו"ל, ואילו סינגפור גידלה את שלה במשך מאתיים שנה. העומק הזה מעניק לדין הסינגפורי את הסמכות שדין חל זקוק לה: גוף של פסיקה, מקצוע שמבין אותו ומדינה שכל הסדר המשפטי שלה תומך בו.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

במספרים

כתב הצדק השני (Second Charter of Justice): 27 בנובמבר 1826. פקודת המשפט האזרחי (Civil Law Ordinance): 1878. ביטול סעיף 5 של Civil Law Act בידי חוק החלת הדין האנגלי (Application of English Law Act): 12 בנובמבר 1993. סיום הערעורים למועצה החסית (Privy Council): 8 באפריל 1994. הצהרת הנוהג (Practice Statement) של בית המשפט לערעורים: 11 ביולי 1994. הקמת SICC: 5 בינואר 2015. הקמת SIAC: 1 ביולי 1991. תיקים חדשים ב־SIAC: 663 בשנת 2023 ו־886 בשנת 2025. חלקו של הדין הסינגפורי בתיקי SIAC: 64.6% בשנת 2023 ו־52.1% בשנת 2025, ולצידו הדין האנגלי עם 20.7% ו־28.4%. עורכי דין פעילים: כ־4,000 בשנת 2002 ו־6,512 בשנת 2023. עורכי דין זרים: 576 בשנת 2000 ו־840 ביולי 2009. רישיונות QFLP ראשונים: שישה משרדים, הוכרזו ב־5 בדצמבר 2008. משרדי QFLP בשנת 2025: תשעה, עם יותר מ־2 מיליארד דולר סינגפורי בהכנסות אופ־שור בשנים 2021–2024 ויותר מ־550 עורכי דין בסינגפור. ערך מוסף של השירותים המשפטיים: 2.98 מיליארד דולר סינגפורי בשנת 2023, ייצוא 1.40 מיליארד דולר סינגפורי. אמנת ניו יורק: בתוקף לגבי סינגפור מאז 19 בנובמבר 1986 ולגבי שווייץ מאז 30 באוגוסט 1965. אמנת האג בדבר הסכמי בחירת פורום: בתוקף לגבי סינגפור מאז 1 באוקטובר 2016 ולגבי שווייץ מאז 1 בינואר 2025.

הערות

1. סעיף 129 פסקה 2 lit. b וסעיף 6 פסקה 4 lit. c של Swiss Code of Civil Procedure בנוסחו העומד בתוקף מאז 1 בינואר 2025; Pestalozzi, “Proceedings in English before Swiss State Courts Soon a Reality in Bern and Zurich”, pestalozzilaw.com, כמצוטט ב־Ressos, *Genève, place financière internationale*, partie J, chapitre I, section « L’anglais devant les juges suisses », וכן partie F, chapitre III (Genève attractive, 6) במרץ 2026, על הצעת החוק של זינבה). ↩

2. Basic Law of the Hong Kong Special Administrative Region, סעיף 8: “The laws … previously in force in Hong Kong, that is, the common law, rules of equity …” נשמרים, למעט כל דין הסותר את החוק היסודי; סעיפים 84 ו־92, basiclaw.gov.hk (נצפה בנובמבר 2026): בתי המשפט רשאים להפנות לתקדימים של שיטות משפט מקובל אחרות; ניתן לגייס שופטים וחברים אחרים במערכת השיפוט משיטות משפט מקובל אחרות. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

3. Wikipedia, "DIFC Courts" (נצפה בנובמבר 2026): הוקמו בשנת 2004 (Dubai Law No. 12 of 2004), החלו לפעול בשנת 2006; "an independent English language common law judiciary"; שופטים מאוסטרליה, מאנגליה ווילס, מסקוטלנד, ממלזיה ומאיחוד האמירויות; Dubai Law No. 16 of 2011, שנחתם ב־31 באוקטובר 2011, התיר לבתי המשפט לדון בתיקים שבהם חוזה מציין את סמכות DIFC או ששני הצדדים מסכימים לכך לאחר שפרץ סכסוך, "commonly referred to as 'opt-in' jurisdiction". ↩

4. Wikipedia, "Abu Dhabi Global Market" (נצפה בנובמבר 2026): הוקם בשנת 2013 ופועל מאוקטובר 2015; מתואר כ־"the only jurisdiction in the region to apply English common law directly"; לבתי המשפט שלו סמכות ייחודית בעניינים אזרחיים ומסחריים ב־ADGM. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com